

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-5>

УДК 338.48(477)

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА МІЖНАРОДНІ ГОТЕЛЬНІ МЕРЕЖІ

IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON INTERNATIONAL HOTEL CHAINS

Шикіна Ольга Володимирівнакандидат економічних наук, доцент,
Одеський національний економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5294-3367>**Shykina Olga**

Odesa National Economic University

У статті проаналізовано динаміку розвитку міжнародної готельної індустрії, визначено основних лідерів міжнародних готельних мереж, надано їм стислу характеристику. Вивчено і проаналізовано основні тенденції міжнародної готельної індустрії за 2014–2021 рр. Розглянуто негативний вплив пандемії COVID-19 і імовірні шляхи розвитку міжнародної готельної індустрії. Понад 20 % готельних підприємств світу належать або функціонують під керівництвом міжнародних готельних операторів. Рейтинг готельних лідерів для кожної великої географічної зони демонструє, що регіональні ринки продовжують залишатися досить закритими для міжнародних компаній. Досягнення лідируючих позицій в першій десятці компаній на ринку є першочерговою необхідністю, тому що дозволяє завоювати довіру і залучити в портфель інвесторів.

Ключові слова: міжнародна готельна індустрія, готельні мережі, рейтинги готельних мереж, COVID-19, тенденції.

The article analyzes the dynamics of the development of the international hotel industry, it was identified the main leaders of international hotel chains, it was given a brief description of hotel chains. The main tendencies of the international hotel industry for 2014–2021 were studied and analyzed. The negative impact of the COVID-19 pandemic and possible ways of development of the international hotel industry were considered. More than 20% of the world's hotel enterprises are owned or operated by international hotel operators. The Hotel Leaders ranking for each major geographic area demonstrates that regional markets continue to be quite closed to international companies. Achieving leading positions in the top ten companies on the market is a primary necessity, because it allows you to gain trust and attract investors to your portfolio. Various models and approaches to the development of hotel enterprises and the hotel product in general were formed in Europe and the USA. On the territory of the United States, hotels received a geographical scale, a significant advantage in the number of rooms and the democratization of hotel services, at a time when hotel enterprises in Europe were formed, relying only on the quality of the hotel product, which significantly reduced geographical expansion. For a long time, the English operator InterContinental Hotel Group remained the leader of the rating by the number of hotels, but one of the biggest changes in the rating in recent years is the appearance of Chinese hotel chains in the TOP-10. In 2023, the indicators will change significantly due to the takeover of the Radisson Hotel Group hotel chain in July 2022 – it became part of Choice Hotels International, which will significantly expand its geography. The conducted research allows us to state that the latest trends in the international hotel industry are the presence of Chinese companies in leading chains. Shanghai Jin Jiang and Huazhu Group Ltd. (China Lodging Group) demonstrated a significant growth in the number of rooms in 2017–2019. Wyndham Hotel Group, Choice and BWH Hotel Group are among the hotel chains that have significantly lost their position.

Keywords: international hotel industry, hotel chains, hotel chain ratings, COVID-19, trends.

Постановка проблеми. Однією з основних тенденцій міжнародної готельної індустрії останніх років стає глобалізація та активний вихід на міжнародну арену азіатських операторів,

що за рахунок поглинання швидко розповсюджуються. До початку пандемії COVID-19 швидко розвивались міжнародні готельні мережі, оскільки саме вони дозволяють про-

сувати на світовий туристичний ринок високі стандарти обслуговування, загальноприйнятний рівень якості та дозволяють знизити ризик банкрутства. Після 2019 року спостерігається сповільнення темпів зростання, але через те, що готельний ринок оперує часовим лагом, повну картину наслідків пандемії зможемо побачити через декілька років.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженню світової готельної індустрії присвячені роботи Гончаренко Я. Є., Козловського Р. С. [13; 15], виявленню наслідків пандемії для світової туристичної галузі – роботи Даниліна С. О., Коцюрубенко Г. М. [10]. Розглядом впливу пандемії COVID-19 на готельну галузь займалися Корж Н. В., Онищук Н. В. [11]. Вплив пандемії COVID-19 та карантинних умов, що суттєво скоротили туристичні потоки 2020–2022 рр. безпосередньо торкнувся готельних мереж. З одного боку такі виклики стимулюють індивідуальні готелі шукати допомогу у великих готельних мережах, а з іншого не всі готельні оператори перенесли фінансову кризу та вимушені були піти на злиття. Є необхідність більш детального дослідження впливу та наслідків спричинених світовою кризою на готельний бізнес

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз офіційних даних функціонування міжнародної готельної індустрії за 2014–2021 роки, вивчення тенденцій та особливостей розвитку міжнародних готельних мереж, розгляд впливу пандемії COVID-19 на міжнародну готельну індустрію через реакцію вагомих готельних мереж.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для аналізу стану функціонування галузі світового готельного бізнесу та відслідковування її динаміки доцільно виокремити статистичні індикатори щодо функціонування готельних мереж як складової міжнародної готельної індустрії за період 2014–2021 рр.

У Європі та США формувались різноманітні моделі та підходи до розвитку підприємств готельного господарства й готельного продукту загалом. На території США готелі отримали географічну масштабність, значну перевагу в номерному фонді та демократичність готельних послуг, у той час, коли підприємства готельного господарства на території Європи формувалися, опираючись тільки на якість готельного продукту, що значно зменшило географічну експансію.

Довгий час лідером рейтингу за кількістю готелів залишався англійський оператор InterContinental Hotel Group, але одною з най-

більших змін рейтингу останніх років є поява у ТОП-10 готельних мереж родом з Китаю [14] (див. табл. 1).

Так, у 2021 р. перше місце за кількістю готелів серед мереж займала китайська Shanghai Jin Jiang International Hotel Group Co. Це державна готельна, туристична, ресторанна та логістична компанія. Посідає друге місце серед найбільших готельних корпорацій світу. Заснована в 1991 році, штаб-квартира розташована в Шанхаї. Контрольний пакет акцій належить державному уряду Шанхая. Вартість бренду Jin Jiang складає 17,2 млрд юанів.

Shanghai Jin Jiang мала розповсюдження у 120 країнах світу із 40 брендами. З 2014 по 2021 рік абсолютний приріст готелів у Shanghai Jin Jiang склав 9049 готелів чи на 310,96%. Цей готельний оператор надійно закріпив за собою перше місце і різниця між ним та другим місцем у рейтингу поки що складає більше ніж 3009 готелів. Причиною цьому слугувало придбання французької компанії Groupe du Louvre, китайських компаній 7 Days Group та Vienna Hotels Group та американської компанії Radisson Hotel Group в активі Jin Jiang International [14].

На другому місці у 2021 р. опинилась Wyndham Hotel Group, штаб-квартира якої знаходиться у Нью-Джерсі, США, а розповсюдженість у 90 країнах світу. Мережа має 22 бренди [8].

Хоча кількість готелів у цій мережі за 2020–2021 рр. збільшилась на 9, але спостерігається стрімке уповільнення зростання цього показника у готельній мережі Wyndham Hotel Group, що робить імовірним подальше зміщення її у рейтингу. Абсолютна більшість готелів мережі знаходиться в управлінні за франшизою (у 2019 р. – 8888 готелів). Рік заснування мережі – 1981 рік.

Третє місце у 2021 р. займала Huazhu Group Ltd. (раніше China Lodging Group), спостерігався значний приріст кількості готелів у 292,48% – що дало змогу мережі піднятися з десятого місця у 2014 р. Найбільша у Китаї мультибрендова готельна група, під керівництвом якої перебувають готелі у 400 містах світу. Пріоритетним напрямом роботи мережі є контрактне управління – 4519 готелів у 2019 р.

На четвертому місці за рейтингом кількості готелів у мережі станом на 2021 рр. була Choice Hotels International, за період з 2014 по 2021 роки спостерігалось зростання на 23,73% із незначним зменшенням у 2019–2020 рр. (-0,1%) кількості готелів [4]. Готельна мережа

Таблиця 1

**Рейтинг 10 найбільших міжнародних готельних мереж за кількістю готелів
за період з 2014–2021 рр.**

Готельний оператор	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Темп пр. 2021/2014, %
Shanghai Jin Jiang	2910 (8)	5408 (3)	5977 (3)	6794 (3)	8715 (3)	10020 (1)	10695 (1)	11959 (1)	310,96
Wyndham Hotel Group	7645 (1)	7812 (1)	8035 (1)	8643 (1)	9200 (2)	9280 (2)	8941 (2)	8950 (2)	17,07
Huazhu Group Ltd.	1995 (10)	2763 (9)	3269 (10)	3746 (8)	4230 (9)	5618 (7)	6789 (5)	7830 (3)	292,48
Choice Hotels International	6300 (2)	6423 (2)	6514 (2)	6815 (2)	7021 (4)	7153 (4)	7148 (4)	7795 (4)	23,73
Marriott International	4175 (5)	4424 (6)	5952 (4)	6333 (4)	6906 (5)	7163 (3)	7642 (3)	7139 (5)	70,99
Hilton Worldwide	4322 (4)	4556 (5)	4825 (6)	5284 (6)	5685 (6)	6110 (5)	6478 (6)	6777 (6)	56,80
InterContinental Hotel Group	4840 (3)	5032 (4)	5174 (5)	5348 (5)	5603 (7)	5903 (6)	5964 (7)	6032 (7)	24,63
BTG Homeinns Hotels Group	2609 (9)	2257 (10)	3402 (9)	3712 (9)	4049 (10)	4450 (9)	4895 (10)	5916 (8)	126,75
Qingdao Sunmei Life Group Co.	н.д.	н.д.	1313 (12)	1697 (12)	2352 (13)	2988 (13)	5000 (9)	5804 (9)	н.д.
AccorHotels	3717 (7)	3873 (7)	4144 (7)	4283 (7)	4780 (8)	5036 (8)	5100 (8)	5298 (10)	42,53
BWH Hotel Group	3931 (6)	3745 (8)	3677 (8)	3595 (10)	3618 (11)	3997 (10)	4033 (12)	3963 (12)	0,81

Джерело: [1; 9]

була заснована у 1939 році, зараз штаб-квартира мережі знаходиться у Меріланді, США. Choice складається з 14 брендів, що розташовані у 37 країнах світу, як і Wyndham Hotel Group, Choice займається розповсюдженням готелів за франшизою (у 2019 р. – 7148 готелів).

П'яте місце у рейтингу за кількістю готелів у 2021 рр. займає Marriott International зі штаб-квартирою у Меріланді, США. За період з 2014 по 2021 роки мережа зробила приріст 70,99%. Дане зростання було забезпечено поглинанням мережі Starwood Hotels & Resorts. У 2020–2021 рр. готельну мережу Marriott покинуло 503 готелі – це вперше за досліджуваний період таке падіння кількості готелів у мережі. Marriott зараз складається з 30 брендів, що розташовані у 134 країнах світу [7; 16]. У мережі присутнє контрактне управління готелями, але кількість готелів, що функціонують за франшизою, усе ж таки більша (у 2019 році 2144 готелів функціонувало за контрактним управлінням, а 5205 – за франшизою). Рік заснування мережі – 1927 рік.

Шосте місце у рейтингу займає Hilton Worldwide зі штаб-квартирою у Вірджинії, США. За період з 2014 по 2021 роки мережа зробила приріст кількості готелів на 56,80%, але це не заважає мережі поступово залишати ТОП-10 міжнародних готельних мереж за кількістю готелів. Hilton оперує 18 брендами, що розташовані у 119 країнах світу [5; 15]. У мережі присутнє контрактне управління поряд з франшизним (у 2019 році 703 готелів функціонувало за контрактним управлінням, а 5342 – за франшизою). Рік заснування мережі – 1919 рік.

Сьоме місце у рейтингу займає InterContinental Hotel Group (IHG) зі штаб-квартирою у Бакінгемширі, Англія. За період з 2014 по 2021 роки мережа зробила приріст у 24,63% кількості готелів. Раніше займала третє місце.

IHG зараз складається з 18 брендів, що розташовані у 100 країнах світу. Як і у Marriott, у IHG присутня невелика частка контрактного управління, але кількість готелів, що функціонують за франшизою усе ж таки більша (у 2019 році 1007 готелів функціонувало за

контрактним управлінням, а 4870 – за франшизою) [6].

На восьмому місці у рейтингу готельних мереж за кількістю готелів знаходиться компанія BTG Homeinns Hotels (Group) Co. За період з 2014 по 2021 роки мережа збільшила кількість готелів на 126,75%.

Дев'яте місце у 2021 р. займала китайська мережа Qingdao Sunmei Life Group Co.. Shangmei Life Group була заснована в 2010 році. Це комплексна група, яка об'єднує готелі, роздрібну торгівлю вдома, ресторани підприємства, культуру та розваги.

Десяте місце у рейтингу відводиться мережі AccorHotels. За період з 2014 по 2021 роки мережа збільшила кількість готелів на 42,53%. Accor оперує 43 брендами, що розташовані у 110 країнах світу. Однією з особливих характеристик Accor є той факт, що вона працює в усіх сегментах готельного бізнесу. Єдина з наведених компаній, де співвідношення контрактного управління та франшизи майже рівне (у 2019 році 2310 готелів функціонувало за контрактним управлінням, а 2477 – за франшизою) [2].

У Європі перебуває 57,66% усього номерного фонду Accor (2021 р.), у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – 24,25%, у США – 10,17%, 7,91% – в інших регіонах світу. При цьому, міжнародна експансія здійснюється, в основному, в економічному сегменті готелів, частка яких у загальному потенціалі групи становить 57%.

BWH Hotel Group (раніше Best Western) зі штаб-квартирою у Арізоні, США раніше входив до ТОП-10 готельних мереж за кількістю готелів, але у 2021 р. опинився на 12 місці. За період з 2014 по 2021 роки мережа збільшила кількість готелів на 0,81%. BWH Hotel Group оперує 18 брендами, що розташовані у 101 країні світу. Рік заснування мережі – 1946 рік [3].

Тобто, до найбільших змін у рейтингу за кількістю готелів у міжнародних готельних мережах можна віднести стрімке укріплення позицій компаній родом з Китаю, вихід компанії Shanghai Jin Jiang на перше місце та Huazhu Group Ltd. (раніше China Lodging Group) на третє місце (див. рис. 1).

Такі лідери ринку, що тримали свій бренд серед найсильніших у готельній індустрії, як InterContinental Hotel Group (IHG), BWH Hotel

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА

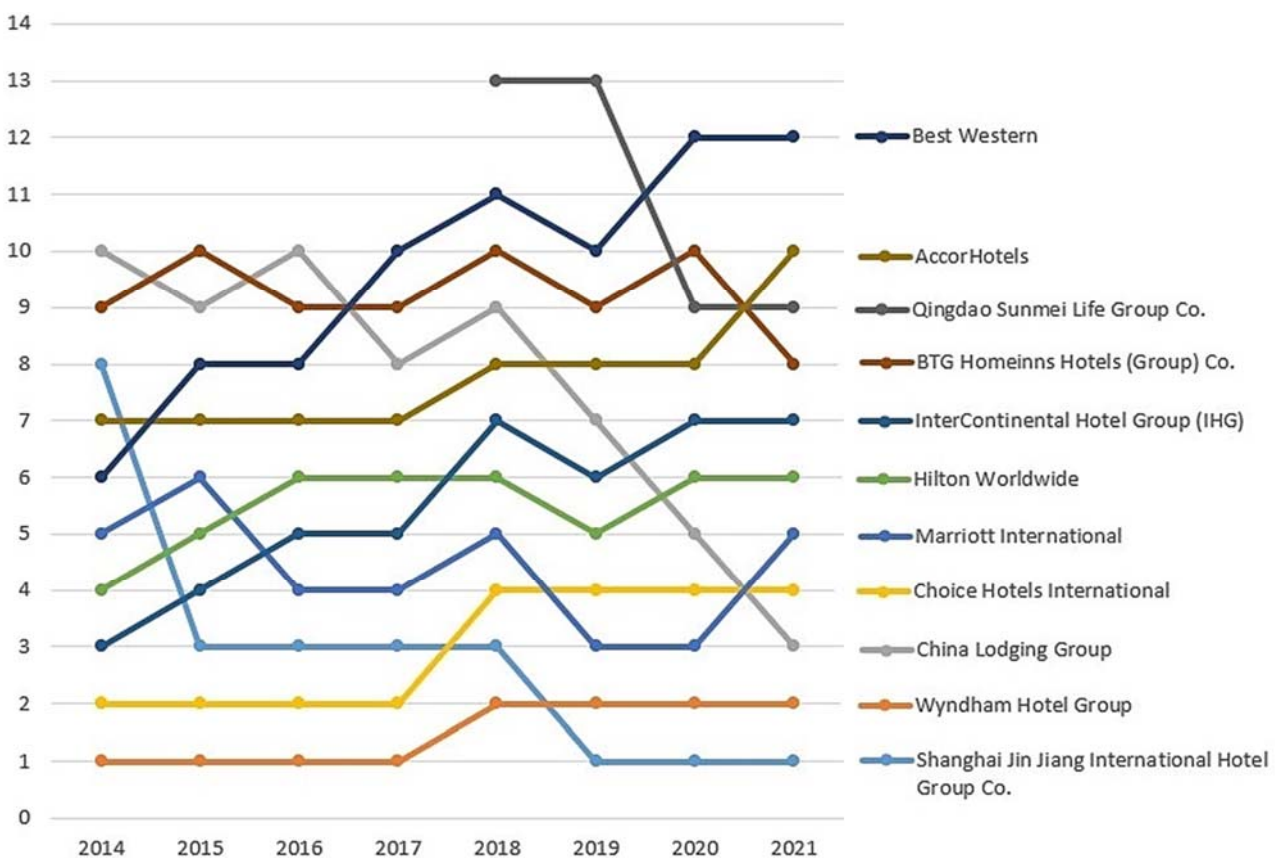

Рис. 1. Місце ТОП-10 найбільших міжнародних готельних мереж за кількістю готелів за період з 2014–2021 рр.

Джерело: [1]

Group (раніше Best Western), AccorHotels, Choice поступаються позиціями. Готельний ринок є дещо не надто гнучким. Для будівництва та запуску нових готелів потрібно від 3 до 10 років, тобто ми можемо ще не в повній мірі спостерігати вплив пандемії COVID-19 [10; 11]. Окреме падіння буде спостерігатися у даних статистики 2023 року через тотальний вихід великих брендів з території РФ. Відповідно до проведеного аналізу щодо динаміки кількості готелів у мережах у контексті сфери послуг варто дослідити динаміку номерного фонду міжнародних мереж за період 2014–2021 рр. (див. табл. 2).

Абсолютним лідером за номерним фондом залишалась Marriott International, яка контролює понад 1,4 млн номерів. Проте все більшої значущості на світовому готельному ринку набувають китайські компанії, які вже можна порівняти з найбільшими західними готельними мережами як за обсягом номерного фонду, так і за кількістю об'єктів. Shanghai Jin Jiang (приріст 251,53%) займала друге місце та China Lodging Group (приріст 258,75%) займала сьоме місце.

На третьому місці – Hilton Worldwide, у якого більше ніж 1 млн. номерів. Трохи менше у IHG – 8856 тис. номерів (четверте місце). На п'ятому місці – Wyndham Hotel Group – 810 тис. номерів.

AccorHotels займав шосте місце, у 2021 р. номерний фонд складав – 777 тис. номерів. Choice Hotels International показував невеликий приріст номерного фонду за 2014–2021 рр. (15,15%), це послугувало причиною для зайняття восьмого місця з кількістю номерного фонду – 575 тис. номерів. BTG Homeinns Hotels (Group) Co. зайняла дев'яте з великим відривом від Choice, кількість номерного фонду у 2021 р. склала – 475 тис. номерів. На десятому місці BWH Hotel Group (раніше Best Western) – 348 тис. номерів.

Як бачимо з рис. 2. міжнародна готельна мережа Marriott змогла зміцнити свою позицію та з 2015 року не поступається лідерством на ринку за кількістю номерного фонду.

Прогнозуючи імовірну динаміку зростання номерного фонду готельної мережі Shanghai Jin Jiang, можна констатувати найдинамічніше завоювання ринку, позиція змінилась

Таблиця 2

Рейтинг 10 найбільших міжнародних готельних мереж за номерним фондом за період з 2014–2021 рр.

Marriott International	714765 (2)	759330 (1)	1164668 (1)	1195141 (1)	1317368 (1)	1348532 (1)	1423044 (1)	1446600 (1)	102,39
Shanghai Jin Jiang	352538 (9)	565558 (5)	602350 (5)	680111 (5)	941794 (2)	1081230 (2)	1132911 (2)	1239274 (2)	251,53
Hilton Worldwide	715062 (1)	753777 (2)	796440 (2)	856115 (2)	912960 (3)	971780 (3)	1019287 (3)	1065413 (3)	49,00
Inter Continental Hotel Group (IHG)	710295 (3)	744368 (3)	767135 (3)	798075 (3)	836541 (4)	883563 (5)	886036 (4)	885706 (4)	24,70
Wyndham Hotel Group	660862 (4)	678042 (4)	697607 (4)	753161 (4)	809900 (5)	831025 (6)	795909 (5)	810051 (5)	22,57
AccorHotels	482296 (6)	511517 (6)	583161 (6)	616181 (6)	703806 (6)	739537 (7)	753000 (6)	777714 (6)	61,25
Huazhu Group Ltd.	209955 (12)	278843 (10)	331347 (9)	379675 (9)	422747 (9)	536876 (9)	652162 (7)	753216 (7)	258,75
Choice Hotels International	500000 (5)	507484 (7)	516122 (7)	521335 (7)	569108 (7)	590897 (8)	597977 (8)	575735 (8)	15,15
BTG Homeinns Hotels (Group) Co.	296075 (11)	255319 (11)	373560 (8)	384743 (8)	397561 (10)	414952 (10)	432453 (9)	475124 (9)	60,47
BWH Hotel Group	303522 (10)	293589 (9)	293059 (10)	290787 (10)	295849 (11)	369386 (11)	363989 (10)	348070 (10)	14,68

Джерело: [1; 9]

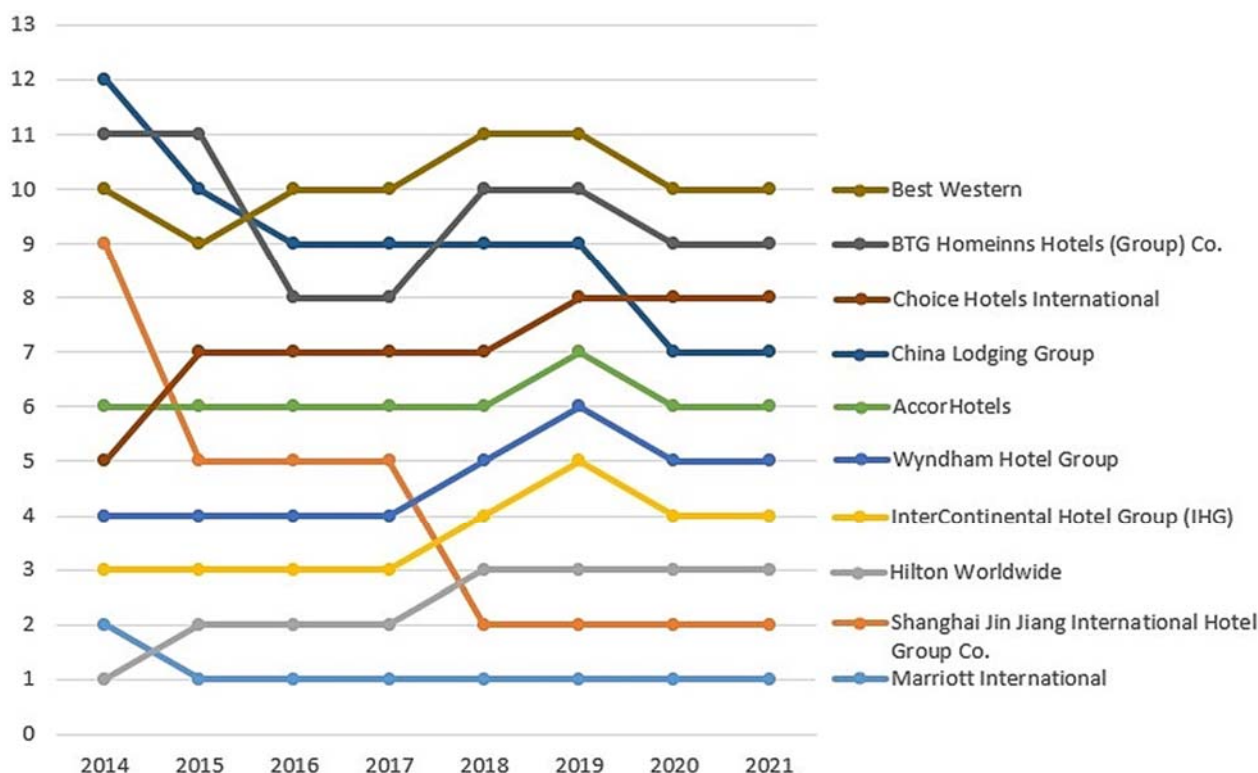

Рис. 2. Місце ТОП-10 найбільших міжнародних готельних мереж за кількістю номерного фонду за період з 2014–2021 рр.

Джерело: [1]

з 9 місця до 2 за 7 років. Ще одна готельна мережа родом з Китаю – Huazhu Group Ltd. продемонструвала перехід з 12 на 7 місце. Серед готельних мереж, що істотно втрачали свою позицію опинись Wyndham Hotel Group, Choice та BWH Hotel Group. Найчисленнішим готельним брендом світу за номерним фондом у 2021 році був Holiday Inn Express (IHG), друге місце займав Hampton Inn by Hilton, третє займав Hilton Hotels & Resorts.

З 10 перших місць готельних брендів за кількістю номерного фонду 2 позиції займають готельні бренди мереж з Китаю, 3 позиції приходились на Європу – IHG та Accor, а 5 позицій все ще займає США (див. табл. 3). За 2020-2021 рр. основними змінами можна вважати зникнення бренду HanTing Hotel від готельного оператора Huazhu Group, що у 2020 р. займав 1 місце, це може бути пов'язано з відсутністю статистики по брендам Huazhu Group, але повністю припинити функціонувати бренд за 1 рік не міг. За 2020-2021 рр. демонстрували скорочення номерного фонду Holiday Inn від IHG (-5,21%), Homeinn від BTG Hotels Group (-6,54%) та Super 8 by Wyndham (-0,53%).

У ТОП-10 готельних компаній світу за розповсюдженням у різних країнах світу у 2017 р. ще не входили китайські компанії. У 2023 р. показники значно зміняться через поглинання у липні 2022 р. готельної мережі Radisson Hotel Group – вона увійшла до складу Choice Hotels International, що значно розширить її географію.

Проведене дослідження дозволяє констатувати, що останніми тенденціями міжнародної готельної індустрії стає присутність у лідируючих мережах китайських компаній. Shanghai Jin Jiang та Huazhu Group Ltd. (China Lodging Group) демонструвала значимий ріст номерного фонду за 2017–2019 рр.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, розвиток світового готельного ринку все ж таки демонстрував приріст, хоча із уповільненням. Можна виділити ряд таких тенденцій:

- активну позицію на ринці займають готельні оператори з Китаю: Shanghai Jin Jiang International Hotel Group Co, Huazhu Group Ltd. та BTG Homeinns Hotels Group;
- натомість лідери ринку, що довгий час займали топові місця у рейтингу готельних мереж – InterContinental Hotel Group (IHG), BWH

Таблиця 3

Рейтинг 10 найбільших брендів за номерним фондом у 2020–2021 рр.

№	Бренд	Компанія	2020 р.		2021 р.		Темп пр. 2021/2020, %
			Кількість	місце	Кількість	місце	
1	Holiday Inn Express	IHG	309487	2	317329	1	2,53
2	Hampton by Hilton	Hilton	282646	3	297830	2	5,37
3	Hilton Hotels & Resorts	Hilton	214788	6	221782	3	3,26
4	Holiday Inn	IHG	227875	5	216005	4	-5,21
5	Marriott Hotels	Marriott International	205825	7	207386	5	0,76
6	Courtyard by Marriott	Marriott International	187319	9	187399	6	0,04
7	Homeinn	BTG Hotels Group Co.	195942	8	183130	7	-6,54
8	GreenTree Inn	GreenTree Hospitality Group Ltd	-	-	178849	8	н.д.
9	Super 8 by Wyndham	Wyndham Hotels & Resorts	164880	11	164007	9	-0,53
10	Ibis	Accor	155678	13	158427	10	1,77

Джерело: [1]

Hotel Group (раніше Best Western), AccorHotels, Choice поступово відходять на другий план;

– готельному бізнесу доведеться трансформуватися і розвиватися далі. Реальність полягає у тому, що пандемія може змінювати іншу пандемію. Нестабільність стосовно бойових дій у різних куточках світу вносить додаткові корективи туристичних потоків;

– вихід з готельного ринку РФ майже всіх крупних готельних мереж відібується у показниках 2023 р.;

– відбулось значне поглинання у липні 2022 р. готельної мережі Radisson Hotel

Group – вона увійшла до складу Choice Hotels International, що теж змінить розстановку сил;

– збільшиться роль інтернету та соціальних мереж у формуванні споживчих переваг, все частіше будуть відкриватися коворкінги у готелях;

– буде задіяно у готельному бізнесі штучний інтелект, доповнена реальність, використання голосових помічників, блокчейн, нейроінтерфейси, біометрія та розпізнавання осіб вимагають чималих інвестицій, яких зараз не мають готельні підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Рейтинги готельних мереж «225 hotels». URL: <https://cutt.ly/HXlivKw>.
2. Офіційний сайт AccorHotels. URL: <https://www.accorhotels.com>.
3. Офіційний сайт Best Western Hotels & Resorts. URL: www.bestwestern.com.
4. Офіційний сайт Choice Hotels International. URL: www.choicehotels.com
5. Офіційний сайт Hilton. URL: www.hiltonworldwide.com.
6. Офіційний сайт InterContinental Hotels Group (IHG). URL: www.ihgplc.com.
7. Офіційний сайт Marriott International. URL: www.Marriottdevelopment.com.
8. Офіційний сайт Wyndham Hotels & Resorts. URL: www.wyndhamhotels.com.
9. Market size of the global hotel industry from 2014 to 2018 (in billion U.S. dollars). Statista, 2020. URL: <https://cutt.ly/qCkMjav>.
10. Даниліна С. О., Коцюрубенко Г. М., Шикіна О. В. Фінансово-економічні наслідки пандемії для світової туристичної галузі. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 52. Ч. 1. С. 29–34.

11. Корж Н. В., Онищук Н. В. Вплив пандемії COVID-19 на готельну галузь. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 140–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/156-25>.
12. Литовка А. О., Шикіна О. В. Класифікація інноваційної діяльності туристичного підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв, 2016. Випуск № 14. С. 416–420.
13. Шикіна О. В., Гончаренко Я. Є., Козловський Р. С. Тенденції розвитку європейського ринку готельних послуг. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Науки: економіка, політологія, історія*. 2019. № 5 (268). С. 216–233.
14. Шикіна О. В. Динаміка розвитку міжнародної готельної індустрії на прикладі готельних мереж. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. № 12 (210). С. 82–91.
15. Шикіна О. В., Гончаренко Я. Є., Козловський Р. С. Дослідження функціонування міжнародної готельної мережі «Hilton». *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 5 (22). С. 175–181.
16. Шикіна О. В. Дослідження функціонування міжнародної готельної мережі «Marriott». *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 6 (17). С. 222–227.

REFERENCES:

1. Ratings of hotel chains «225 hotels». Available at: <https://cutt.ly/HXlivKw>.
2. Official site of AccorHotels. URL: <https://www.accorhotels.com>.
3. Official site of Best Western Hotels & Resorts. Available at: www.bestwestern.com.
4. Official site of Choice Hotels International. Available at: www.choicehotels.com.
5. Official site of Hilton. Available at: www.hiltonworldwide.com.
6. Official site of InterContinental Hotels Group (IHG). Available at: www.ihgplc.com.
7. Official site of Marriott International. Available at: www.marriottdevelopment.com.
8. Official site of Wyndham Hotels & Resorts. Available at: www.wyndhamhotels.com.
9. Statista (2020). Market size of the global hotel industry from 2014 to 2018 (in billion U.S. dollars). Available at: <https://cutt.ly/qCkMjav>.
10. Danilyna S. O., Kotsiurubenko G. M., Shykina O. V. (2020) Financial and economic consequences of the pandemic for the world tourism industry. *Prychornomorski ekonomichni studii*, Odesa, no. 52, pp. 29–34. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.52-4>.
11. Korzh N. V., Onyshchuk N. V. (2020) Impact of the COVID-19 pandemic on the hotel industry. *Ekonomichniy prostir*, no. 156, pp. 140–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/156-25>.
12. Lytovka A. O., Shykina O. V. (2016) Classification of innovative activity of a tourist enterprise. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. Mykolaiv. № 14. pp. 416–420.
13. Shykina O. V., Honcharenko Ya. Ye., Kozlovskiy R. S. (2019) Development trends of the European market of hotel services. *Naukoviy visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu. Nauky: ekonomika, politohiia, istoriia*, no. 5 (268), pp. 216–233.
14. Shykina O. V. (2018) The dynamics of the development of the international hotel industry on the example of hotel chains. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 12 (210), pp. 82–91.
15. Shykina O. V., Honcharenko Ya. Ye., Kozlovskiy R. S. (2019) Study of the operation of the international hotel chain "Hilton". *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, no. 5 (22), pp. 175–181.
16. Shykina O. V. (2019) Research of functioning of the international hotel network "Marriott". *Priazovsky economic bulletin*, no. 6 (17), pp. 222–227.